

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2,
tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR.157
din data de 03.04.2013

Dosar nr.:96/2013

Petiția nr.:848/12.02.2013

Petent:M A V

Reclamat:N Ș

Obiect:afirmații jignitoare cu referire la etnia romă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților.

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei:

I.1.1. **M A V** cu domiciliul ales în.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului:

I.2.1. **N Ș** cu domiciliul ales în.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare.

1. Petentul, de etnie romă susține că a fost jignit de către partea reclamată prin expresia "Duceți-vă dracului de ciori! "

III. Procedura de citare.

1. Petentul a fost citat prin adresa nr. 848/14.02.2013 și partea reclamată prin adresa nr. 927/14.02.2013, procedura de citare fiind astfel îndeplinită, conform dispozițiilor O.G. nr.137/2000, republicată.

2. La termenul de audieri din data de 28.02.2013, părțile nu au fost prezente.

IV. Susținerile părților.

Susținerile petentului.

1. Petentul de etnie romă susține că a fost jignit de către partea reclamată prin expresia "Duceți-vă dracului de ciori! " Afirmația a fost făcută de după ce câinele petentului a ieșit pe stradă, partea reclamată "țipând " la bunica petentului de a ține câinele în curte și nu pe stradă.

2. Petentul auzind scandal din partea reclamatului, l-a rugat să vorbească frumos cu bunica petentului pentru că este în vârstă și sunt vecini de 20 ani.

3. Prin adresa nr. 1163/22.02.2013, petentul susține că la 2-3 zile după ce a înaintat petiția, nepoatele reclamatului văzându-l pe petent au strigat una către cealaltă „uite țiganu, vine țiganu, să fugim!”. Petentul susține că aceste cuvinte spuse de cei doi copii au fost auzite acasă.

Susținerile părții reclamate.

1. Partea reclamată, prin adresa nr. 1251/26.02.2013, susține faptul că din curtea petentului au ieșit doi câini fiind agresivi cu nepoatele reclamatului. Speriat pentru siguranța nepoatelor, reclamatul i-a reproșat bunicii petentului într-un limbaj mai dur să țină câinii în curte, limbaj pe care îl regretă.

2. Petentul i-a adresat injurii reclamatului. La câteva zile de la acest incident, cele 3 nepoate ale reclamatului hrăneau un câine comunitar neagresiv, cunoscut sub numele de „țiganu”. Petentul văzând pe cele 3 nepoate ale reclamatului le-a adresat injurii cu caracter sexual, acestea intrând în curte speriate.

3. Partea reclamată susține faptul că riveranii sunt cel puțin 25% locuitori de etnie romă și că sunt în relații foarte bune, mai puțin cu petentul și familia acestuia până la incidentul în cauză.

V. Motivele de fapt și de drept.

1. În fapt, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), reține prezenta cauză spre soluționare, cauză ce are în vedere un posibil comportament discriminatoriu, individualizat, de către petent, prin fapta reclamatului de a adresa cuvinte jignitoare, ce au legătură cu parteneța etnică a acestuia.

2. **În drept**, Colegiul Director are în vedere dispozițiile OG nr.137/2000, republicată, pentru prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, care la **art.1 alin.2** prevede că *”Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: ... e) drepturi economice, sociale și culturale, în special: IV) dreptul la sănătate, dreptul la îngrijire medicală, la securitate socială și la servicii sociale; ...”*, iar la **art.2 alin.1** prevede că *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe baza de rasa, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârsta, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*. De asemenea, Colegiul are în vedere și dispozițiile **art.15** din ordonanță, care dispune că *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidenta legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ura rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasa, naționalitate, etnie, religie, categorie*

socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

3. Pornind de la definiția generală a discriminării, art.2 alin.1 din ordonanță, **discriminarea directă**, pentru a reține existența unei fapte de discriminare, trebuie îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții: Existența unui **tratament diferențiat** manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință; *Existența unui **criteriu de discriminare**, conform criteriilor reținute de art.2 alin.1; **Tratamentul diferențiat** să aibe ca **scop sau efect** restrângerea, înlăturarea recunoașterii sau exercitării, în condiții de egalitate a unui drept recunoscut de lege; **Existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile**, conform art.1 alin.3 din ordonanță; **Existența unei legături de cauzalitate** între tratamentul diferențiat și criteriul de discriminare.*

4. Raportat la prezenta speță, și nu numai, elementele faptei de discriminare, astfel precum au fost evidențiate mai sus, potrivit art.20 alin.7 din Ordonanță, trebuiesc dovedite, cu un minim de probatoriu, astfel încât să se poată crea o prezumție simplă de discriminare, de către petent. Apea apoi, după ce petentul probează faptele, intervine principiul răsturnării sarcinii probei, potrivit căruia partea reclamată are obligația de a dovedi că faptele nu au fost săvârșite sau că acestea nu sunt fapte de discriminare (**Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi ca faptele nu constituie discriminare. În fata Colegiului director se poate invoca orice mijloc de proba, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice**), precum și art.72 din procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor (*Potentul, respectiv persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare.*)

5. Raportat la probatoriul depus în prezenta cauză, Colegiul reține că la dosar au fost depuse, de către petent, declarații de martor. Însă, Colegiul observă că aceste declarații aparțin unor persoane, rude ale petentului (soră, bunică), declarații pe care Colegiul Director al CNCD nu le poate accepta, ca singur probatoriu depus, în susținerea și eventual constatarea faptei de discriminare, datorită unei prezumții simple de subiectivism din partea martorilor. Dacă petentul reușea să depună și alte probe, sau alte declarații de martor, dar de la persoane care să nu fie rudă/afin cu petentul, în acest caz ar fi putu fi coroborta întreg probatoriul depus, astfel încât s-ar fi creat prezumția simplă de discriminare.

6. Ori, nedepunând un alt probatoriu în susținerea prezentei cauze, Colegiul nu poate decât să constate **lipsa probatoriului** în ce privește dovedirea faptelor seizate prin prezenta cauză, și să claseseze prezenta cauză ca neprobată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Faptele sesizate nu pot fi probate, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată .
2. Clasarea dosarului.
3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.
4. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA-Membru

CAZACU IOANA - Membru

HALLER ISTVAN - Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA - Membru

ANAMARIA PANFILE - Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Hotărâre redactată de către:

Vasile Alexandru Vasile – Membru Colegiul Director al CNCD

Vasile Daniel – Asistent Colegiul Director al CNCD

Data redactării: 23.05.2013

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.